

Notitser.

I.

De anerkendte Arbejdsløshedskasser.

Den 31. Marts 1909 fandtes der i Danmark 44 Arbejdsløshedskasser, som havde modtaget Anerkendelse i Henhold til Loven af 9. April 1907. Disse 44 Kassers samlede Medlemstal var 83836, hvoraf kun 6634 (ca. 8 %) var Kvinder.

Til Bedømmelse af, hvad dette Tal betyder, anføres i Arbejdsløhedsinspektørens Indberetning til Indenrigsministeriet følgende Betragtning.

Ved Industritællingen den 12. Juni 1906 fandtes her i Landet 206592 egentlige industrielle Arbejdere, nemlig 158975 Mænd og 47617 Kvinder. Af disse var 133470 Mænd og 42898 Kvinder over 18 Aar (Aldersgrænsen for Optagelsen i en anerkendt Arbejdsløshedskasse), og sammenholder man disse Tal med de ovenfor nævnte, finder man, at ca. 58 % af Mændene og ca. 16 % af Kvinderne ere forsikrede mod Arbejdsløshed i en anerkendt Kasse. Procenttallene blive dog i Virkeligheden noget større, fordi der i de ved Industritællingen opgivne Tal er medregnet ogsaa Lærlinge, medens disse ikke kunne være nydende Medlemmer af Arbejdsløshedskasserne, og der i hvert Fald i de Fag, i hvilke Læretiden er 5 Aar, findes adskillige Lærlinge over 18 Aar.

Af de 44 Kasser er den største Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse med henimod 22000 Medlemmer; 3 Kasser have fra 5—10000 Medl., 7 have 2—5000 Medl., 6 have 1—2000 Medl.; af de resterende 27 Kasser er der 6, som have under 100 Medlemmer hver.

Den langt overvejende Del af Kasserne have bestaaet før Loven af 1907 om offentligt Tilskud til Arbejdsløshedsforsikringen. Dette er saaledes Tilfældet med 39 Kasser, hvoraf 4 ere stiftede før 1890, 11 i Tiaaret 1890—99, 24 i de 7 Aar 1900—1906. Kun 5 af de 44 Kasser ere stiftede samtidig med eller kort før Anerkendelsen.

Kassernes samlede Indtægt i Regnskabsaaret 19^{08/09} udgjorde 1,335000 Kr., hvoraf 1,062000 var Bidrag fra nydende Medlemmer. Det maa dog erindres, at Stats-tilskudet og de fakultative Tilskud fra Kommunerne udredes bagud og derfor først kunne optages paa Regnskabet for det følgende Aar. Paa Regnskabet for 19^{08/09} er der som Tilskud fra Stat og Kommune opført 235000 Kr. (som altsaa angaar Aaret 19^{07/08}); for det følgende Aar vil Beløbet jo blive langt større. Af Kassernes samlede Udgift i 19^{08/09}, 1,448000 Kr., var 1,243000 udbetalte Dagpenge.

Til Belysning af Arbejdsløsheden anføres, at 37 Kasser, som have virket gennem hele Regnskabsaaret 19^{08/09}, og hvis samlede Medlemstal udgjorde godt 75000, havde ialt 1,005000 understøttede Dage (ca. 13 Dage pr. Medlem). Men da der forlanges en Karenstid, inden Understøttelse indtræder, og da der i Kassernes Vedtægter er fastsat et Maksimum for understøttede Dage i Løbet af et Aar, er den virkelige Arbejdsledighed naturligvis langt større, end det anførte Tal angiver. Hvor stor, kan ikke nøjagtigt oplyses, men for 34 Kasser med tilsammen 54000 Medlemmer (Oplysning mangler bl. a. for den største Kasse, Arbejdsmændenes) er det samlede Antal af ledige Dage i Regnskabsaaret opgjort til 2,114000 (gennemsnitlig 39 Dage pr. Medlem). De understøttede

Dage udgjorde herefter kun to Femtedele af de ledige Dage. — Naturligvis var Arbejdsledigheden højst forskellig i de forskellige Fag. Haardest ramt var Bygningsindustrien (Stukkatørerne havde gennemsnitlig 165 ledige af Aarets 303 Arbejdsdage, Murarbejdsmændene 95, Tømmerne 84, Murersvendene 75 osv.); derefter følger Metalindustrien (Formerne 46 ledige Dage, Metaltrykkerne 45, faglige Jern- og Metalarbejdere 29 osv.); forholdsvis ringe var Arbejdsløsheden i den grafiske Industri, Tekstil- og Beklædningsindustrien (Bogtrykfaget 9 ledige Dage, Tekstilarbejderne 7 og Skotøjsarbejderne 9).

II.

Danmarks Kulforbrug.

Danmarks Forbrug af Kul (og Koks) er blevet fordoblet siden Midten af Halvfemserne. I 1895 var det 1,2 Millioner Tons, i Gennemsnit for hver af de treaarige Perioder 1895—97, 1898—1900 og 1901—03 var Forbruget henholdsvis 1,5 Mill., 1,9 Mill. og 2,1 Mill. Tons, og i hvert af de 5 Aar 1904—08 var Forbruget saaledes:

1904	2,379000	Tons
1905	2,265000	—
1906	2,466000	—
1907	2,698000	—
1908	2,727000	—

Fordelt pr. Individ af Befolkningen udgjorde Kulforbruget i 1895—97 gennemsnitlig 1327 \mathfrak{W} , i 1907—08 gennemsnitlig 2051 \mathfrak{W} .

(Statistisk Aarbog).